

Sisäministeriö

Asia: Lausunto yksityisen turvallisuusalan koulutusta, ohjausta ja valvontaa selvittävän työryhmän raportista (VN/2135/2023)

Sisäministeriö asetti 27.1.2023 työryhmän, jonka toimeksianto oli arvioida yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa tarkoitetun vartioimisliike- ja järjestyksenvalvotoiminnan koulutusta, ohjausta ja valvontaa sekä tehdä tarvittavat ehdotukset niiden kehittämiseksi. Työryhmän loppuraportti on lähetetty lausuntokierrokselle 1.12.2023 asti.

Finland Festivals ry on taide- ja kulttuurifestivaalien kattojärjestö. Musiikin eri lajien lisäksi mukana on festivaaleja niin tanssin, teatterin, kirjallisuuden, kuvataiteen, elokuvan kuin lastenkulttuurinkin alalta. Jäsenfestivaaleja on tällä hetkellä lähes sata, ja ne kaikki ovat yleishyödyllisiä, voittoa tavoittelemattomia yhdistys- tai säätiöpohjaisia toimijoita. Lähes kaikki FF:n jäsenfestivaalit käyttävät tapahtuman aikana tilapäisiä, alueen poliisilaitoksen hyväksymiä järjestyksenvalvoja.

Lausuntomme koskee vain työryhmän raportin toimenpide-ehdotusta siitä, että laista poistettaisiin mahdollisuus käyttää tilaisuuksien valvonnassa tilapäisiä järjestyksenvalvoja, jotka eivät ole suorittaneet järjestyksenvalvojan peruskoulutusta (*jäljempänä kouluttamaton järjestyksenvalvoja*).

Tilapäisten järjestyksenvalvojen käyttö festivaaleilla

Finland Festivals vastustaa työryhmän ehdotusta, jonka mukaan laista poistettaisiin mahdollisuus asettaa tilaisuuksiin kouluttamattomia järjestyksenvalvoja.

Työryhmän raportissa esitetään täysin paikkansapitämättömiä lukuja tilapäisten järjestyksenvalvojen määrästä. Raportin mukaan tilapäisiksi järjestyksenvalvojiksi hyväksytyinä oli 31.12.2022 237 henkilöä ja vastaava luku 31.3.2021 oli 224 ja 6.3.2019 313 henkilöä. Näiden lukujen kautta perustellaan väite, että määrää ei voi pitää erityisen suurena verrattuna varsinaisten järjestyksenvalvojen määrään.

Todellisuudessa tilapäisten järjestyksenvalvojen määrä on moninkertainen.

Poliisilaitokset ovat toimittaneet Olympiakomitean tietopyynnön perusteella tiedon vuoden 2022 aikana hyväksytyistä tilapäisistä järjestyksenvalvojista. Poliisilaitoksilta saadut lukumäärät ovat moninkertaiset raportin väittämien lukujen sijaan:

Vaasan poliisilaitos: 1311 kappaletta
Helsingin poliisilaitos: 799 kappaletta
Sisä-Suomen poliisilaitos: 704 kappaletta
Itä-Suomen poliisilaitos: 560 kappaletta
Lounais-Suomen poliisilaitos: 500 kappaletta
Länsi-Uudenmaan poliisilaitos: 38 kappaletta
Lapin poliisilaitos: 32 kappaletta
Itä-Uudenmaan poliisilaitos: 15 kappaletta
Hämeen poliisilaitos: 6 kappaletta
Kaakkois-Suomen poliisilaitos: 0

Finland Festivals

Todettakoon lisäksi yksittäisenä esimerkkinä, että jo pelkästään Savonlinnan Oopperajuhlat käytti 177 tilapäistä järjestyksenvalvojaa poliisilaitoksen erityisluvan perusteella vuonna 2022.

Työryhmän esitys kirjaa siis vääriä lukuja todellisesta tilanteesta ja niiden perusteella ehdottaa, että laista poistetaan mahdollisuus asettaa kouluttamattomia järjestyksenvalvoja tilaisuuksiin.

Työryhmä ei ota ollenkaan huomioon, että tilapäiset järjestyksenvalvojat ovat täysin keskeinen osa lukuisten kesätapahtumien toteuttamista. Tämä ei sinänsä ole yllättävää, koska työryhmässä ei ole ollut ollenkaan edustajia tapahtumialalta, joka tosiasiallisesti on huomattavan suuri järjestyksenvalvojen käyttäjä. Järjestyksenvalvojen työtehtävät nähdään siksi raportissa hyvin kapeasta ja vääristä näkökulmasta.

Finland Festivals toteaa, että jos laista poistettaisiin mahdollisuus käyttää kouluttamattomia järjestyksenvalvoja poliisilaitoksen erityisluvalla, seuraukset festivaali- ja koko tapahtumalalle olisivat huomattavan negatiiviset.

Yhdistyspohjaiset taide- ja kulttuurifestivaalit käyttävät varsinaisten järjestyksenvalvojen apuna tilapäisiä järjestyksenvalvoja tapahtuman aikana. Heidän roolinsa koko tapahtuman toteuttamiselle on ensiarvoisen tärkeä.

Työryhmän ehdotus tarkoittaisi käytännössä sitä, että jatkossa tilapäisten, vapaaehtoisina toimivien järjestyksenvalvojen pitäisi suorittaa monipäiväinen maksullinen koulutus. Tämä tekisi vapaaehtoisten saamisen käytännössä mahdottomaksi. Ehdotus merkitsisi suuria ongelmia erilaisten taide- ja kulttuurifestivaalien järjestämiselle ja vaarantaisi koko alan tulevaisuuden.

Finland Festivals ei näe syytä muuttaa lakia tältä osin. Nykyinen laki määrittää selkeästi ja oikeasuhtaisesti järjestyksenvalvojen kokonaisuuden. Poliisilaitos määrittää aina tapauskohtaisesti ja vuoropuhelussa tapahtuman järjestäjien kanssa sen, mikä on oikea suhde kortillisten järjestyksenvalvojen ja heidän apunaan toimivien tilapäisten järjestyksenvalvojen välillä. Nykyinen käytäntö on toiminut ongelmitta ja mitään ongelmia satojen kesätapahtumien turvallisuuden suhteen ei ole ilmennyt.

Näiden perustelujen takia Finland Festivals vastustaa työryhmän ehdotusta, jonka mukaan laista poistettaisiin mahdollisuus asettaa tilaisuuksiin kouluttamattomia järjestyksenvalvoja.

Helsingissä 30.11.2023

Kai Amberla
toiminnanjohtaja
Finland Festivals ry